

ZAJEDNICA OPŠTINA CRNE GORE
UPRAVNI ODBOR

Br: 02-52/21

Podgorica, 23.12.2021. godine

SKUPŠTINA CRNE GORE
Predsjednik Aleksa Bečić

Poštovani Predsjedniče,

Shodno Sporazumu o saradnji potpisnom između Skupštine Crne Gore i Zajednice opština Crne Gore, kao nacionalne asocijacije koja predstavlja i zastupa interese jedinica lokalne samouprave pred državnim organima i međunarodnim organizacijama, želimo da Vas informišemo o sljedećem:

Na dnevnom redu sjednice Skupštine Crne Gore koja je u toku je Predlog zakona o budžetu Crne Gore za 2022. godinu i više predloga zakona iz Programa „Evropa sad“, među kojima je i Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica koji će, po analizama koje su uradile opštine, imati izuzetno negativan uticaj na prihode svih opština. U pripremi Programa „Evropa sad“ i predloga zakona koji imaju direktan uticaj na prihode opština jedinice lokalne samouprave uopšte nijesu konsultovane niti su učestvovala u njihovoj pripremi.

Odbor za ekonomiju, finansije i budžet Skupštine Crne Gore na tematskoj sjednici posvećenoj finansiranju opština, u čijem radu su učestvovali i predstavnici Zajednice opština i Ministar finansija i socijalnog staranja, zaključkom je preporučio Ministarstvu finansija i socijalnog staranja i Zajednici opština da kroz pregovore usaglase rješenja oko kompenzatornih mjera kojim bi se opštinama nadoknadio gubitak i o tome obavijeste Odbor.

Na sastancima (tri) predstavnici Ministarstva finansija i socijalnog staranja i Zajednice opština su saglasno konstatovali da će **Predlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica** proizvesti značajne **negativne efekte po budžete jedinica lokalne samouprave**, prije svega, kroz smanjenje prihoda opština po osnovu **poreza na dohodak fizičkih lica**, što je jedan od glavnih prihoda opština. Takođe, imajući u vidu da se najveći dio prihoda **Egalizacionog fonda** obezbjeđuje iz poreza na dohodak fizičkih lica, prihodi u Egalizacionom fondu će biti znatno manji, što će se direktno negativno odraziti na smanjenje dotacija opštinama korisnicama sredstava ovog fonda, a što je jako loše kada se ima u vidu da su 2/3 opština korisnice sredstava iz ovog fonda.

Izmjene Zakona će za posljedicu imati **značajno manje prihode opština** po osnovu **prireza porezu na dohodak fizičkih lica** čija osnovica za obračun je porez na dohodak fizičkih lica.

Zajednica opština je, na osnovu reprezentativnog uzorka, (zarade zaposlenih u organima lokalne uprave opštine Bijelo Polje i Berane), pripremila Analizu uticaja Programa na budžete ovih opština koje su pokazale da će prihodi ovih opština samo po osnovu poreza na dohodak fizičkih lica i prireza porezu na dohodak fizičkih lica (bez Egalizacionog fonda), biti manji za 75%-85%.

Po pitanju kompenzatornih mjera na sastanku 14.12.2021. godine predstavnici Ministarstva finansija i socijalnog staranja i Zajednice opština postigli su dogovor:

➤ da Ministarstvo finansija i socijalnog staranja amandmanski djeluje na Zakon o finansiranju lokalne samouprave u dijelu **povećanja procenta ustupanja dijela prihoda od poreza na dohodak fizičkih lica na 100% opštinama Sjevernog regiona i 20% opštinama Središnjeg i Primorskog regiona;**

➤ da se opredijeli dodatnih **10% poreza na promet nepokretnosti za Egalizacioni fond;**

➤ da Ministarstvo finansija i socijalnog staranja kroz amandmansko djelovanje na Predlog Zakona o budžetu Crne Gore za 2022. godinu opredijeli dodatna sredstva na poziciji **tekuća budžetska rezerva za mjesečne transfere opštinama** na ime nadoknade za **manje ostvarene prihode** u odnosu na prihode ostvarene u 2021. godini po osnovu poreza na dohodak fizičkih lica, prireza porezu na dohodak i Egalizacionog fonda zbog uticaja mjera iz Programa „Evropa sad“;

➤ da se prihod ostvaren po osnovu **poreza na neprijavljeni prihod** dijeli između **Države, opština i Egalizacionog fonda** u odnosu **50:30:20**.

O postignutom dogovoru Zajednica opština je informisala Odbor za ekonomiju, finansije i budžet dana 17.12.2021. godine.

Međutim, Zajednica opština je u međuvremenu dobila informaciju da je Vlada 17.12.2021. godine povukla iz skupštinske procedure Predlog zakona o dopunama Zakona o finansiranju lokalne samouprave na koji je, shodno dogovoru, trebalo amandmanski da se djeluje, što nas je sve zabrinulo, jer je tim postupkom opštinama poslata poruka da se dogovor ne želi sprovesti.

Takođe Vas obavještavamo, a što je dosta simptomatično, da Ministarstvo finansija i socijalnog staranja, mimo propisa i dosadašnje dobre prakse, opštinama koje su korisnice sredstava iz Egalizacionog fonda (16) nije uplatilo sredstva po tom osnovu za decembar mjesec, a što je do sada redovno rađeno u dvije tranše 15-tog, odnosno 30-tog u mjesecu, što tumačimo kao pokušaj kažnjavanja i disciplinovanja opština zbog njihove „neposlušnosti“.

Poštovani Predsjedniče, sve analize koje su radile opštine pokazuju da bez utvrđivanja adekvatnih kompenzatornih mjera iz kojih će se opštinama nadomjestiti gubici bi bio veliki udar na lokalne javne finansije, što bi za posljedicu imalo da polovina opština u Crnoj Gori već krajem prvog kvartala 2022. godine ne bi mogla da organizuje obavljanje javnih funkcija i vršenje usluga građanima i privredi.

Zbog ozbiljnosti problema i potrebe njegovog urgentnog rješavanja, u ime Zajednice opština, Vas molimo da, u okviru mogućnosti koje daje Poslovnik Skupštine Crne Gore, zakažete sjednicu Skupštine **po hitnom postupku** radi donošenja izmjena i dopuna Zakona o finansiranju lokalne samouprave kojim bi se opštinama obezbijedila nadoknada izgubljenih prihoda zbog sprovođenja Programa „Evropa sad“.

Ovom prilikom naglašavam da ustupanje poreza na dohodak fizičkih lica u iznosu od 100% opštinama Sjevernog regiona, **na žalost, ne može ni blizu da nadoknadi izgubljene prihode**, pa je neophodno da Odbor za ekonomiju, finansije i budžet kroz amandmansko djelovanje na **Predlog zakona o budžetu Crne Gore za 2022. godinu** opredijeli dodatna sredstva na poziciji „tekuća budžetska rezerva“ za namjenu **mjesečni transferi opštinama na ime nadoknade za manje ostvarene prihode**.

Usvajanje mjera iz Programa „Evropa sad“, **bez donošenja Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o finansiranju lokalne samouprave i amandmanskog djelovanja na Predlog Zakona o budžetu**, kojim bi se nadoknadili umanjeni prihodi opštinama proizvelo bi nesagledive štetne posljedice po lokalne samouprave i onemogućilo ostvarivanje javnog interesa i prava na lokalnu samoupravu. Ovakvim postupanjem grubo se krši Zakon o lokalnoj samoupravi, Evropska povelja o lokalnoj samoupravi i Preporuka Savjeta Evrope (2005) br. 21 koja glasi „Generalno, kada više vlasti donose odluke kojima smanjuju poresku osnovicu lokalnih vlasti, treba obezbijediti nadoknadu“, o čemu ćemo obavijestiti Evropski komisiju, Savjet Evrope i rezidentne diplomatske predstavnike zemalja članica EU.

Poštovani Predsjedniče,

Ozbiljnost situacije i težina problema u koje opštine mogu da budu dovedene, ujedinila je sve opštine u Crnoj Gori. Predstavnicima Zajednice opština su u pregovorima sa Ministarstvom finansija i socijalnog staranja učinili sve da se postigne dogovor koji će obezbijediti održivost lokalnih javnih finansija. Nažalost, povlačenje Predloga zakona o dopunama Zakona o finansiranju lokalne samouprave iz skupštinske procedure je postignuti dogovor potpuno dovelo u pitanje.

Odluka je na Vama i poslanicima. Uvjeren sam da poslanici, kao odgovorni predstavnici građana, neće dozvoliti da već krajem prvog kvartala naredne godine imamo više od polovine opština u Crnoj Gori koje ne mogu da funkcionišu i obezbijede vršenje poslova od javnog interesa, jer su u bankrotu.

S poštovanjem,

GENERALNI SEKRETAR

Refik Bojadžić

PREDSEDNIK UPRAVNOG ODBORA

Dušan Raičević

